

Trusselsniveau for introduktion af afrikansk svinepest (ASF) til Danmark ved fund i vildsvin i Piemonte, Italien den 7/1-2022

Trusselsvurdering:

Der er fundet afrikansk svinepest (ASF) i to vildsvin i provinsen Alessandria i regionen Piemonte og et vildsvin i provinsen Genova i regionen Liguria, Italien. Dette er første fund i Italien uden for Sardinien, hvor ASF har været endemisk siden 1978. De smittede vildsvin er dog smittet af genotype 2, som er den genotype, der cirkulerer i Europa, ikke den genotype, som kendes fra Sardinien.

Fødevarestyrelsen vurderer fortsat, at den samlede risiko for smitte med ASF til danske grisebesætninger på baggrund af disse fund i vildsvin i Italien er meget lav.

For at opretholde det meget lave risikoniveau for overførsel af smitte til danske grisebesætninger gør Fødevarestyrelsen opmærksom på følgende regler:

- Transportmidler, der har transporteret grise i udlandet, skal rengøres og desinficeres efter aflæsning af grise.
- Grise må ikke fodres med madaffald.

Desuden anbefaler Fødevarestyrelsen, at man venter 48 timer, før man kommer i danske besætninger, efter at man har været i kontakt med landbrugsdyr i udlandet, for at udelukke, at man medbringer dyresygdomme til Danmark.

Fødevarestyrelsen anbefaler også, at man er særligt opmærksom på ikke at hjembringe smitte via udstyr inkl. tøj, skydestok, våben, støvler, jagthund, kød og jagttrofær til Danmark, hvis man har været på jagt i udlandet.

I det pågældende område i Italien bruges vildsvin til delikatesser som pølser, salami og tørrede skinker, der ikke nødvendigvis er varmebehandlede. Det er også et populært ferieområde for danskere og fødevarer kan frit transporteres inden for EU. Det er derfor ekstra vigtigt at overholde forbuddet mod at fodre svin med madaffald.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Italien og vurderer løbende, om der er behov for opdatering af trusselsvurderingen.

Rapid risk assessment for Denmark, in relation to the African swine fever (ASF) finding in wild boar in Piemonte, Italy, 07/01/2022.

Rapid risk assessment:

Italy has reported the finding of three wild boars infected with ASF – two in the province of Alessandria, Piemonte region and one in the province of Genova, Liguria region, Italy.

The Danish Veterinary and Food Administration assesses that the risk of introduction of ASF into Danish pig herds, despite the new findings, remains very low.

In order to maintain the very low level of risk of introduction of infection to Danish pig herds, the Danish Veterinary and Food Administration points out the following rules:

- Transport equipment that has transported pigs abroad require cleaning and disinfecting after the unloading of pigs.
- It is prohibited to feed food waste to pigs.

In addition, the Danish Veterinary and Food Administration recommends that, prior to a visit to a livestock farm, one should not have been in contact with farm animals abroad within the past 48 hours, to prevent the introduction of animal diseases from abroad.

The Danish Veterinary and Food Administration also recommends that you pay particular attention not to bring the infection via equipment incl. clothing, shooting (stable) stick, weapons, boots, hunting dogs, meat and hunting trophies to Denmark if you have been hunting abroad.

In the region, wild boar meat is used for delicacies such as salami and cured ham, which are traditionally not heat treated. The region is a popular holiday destination for Danes and the free market allows free movement of foods. This makes the prohibition against feeding food waste to pigs extra pertinent.

The Danish Veterinary and Food Administration is monitoring the situation in Italy and is constantly assessing whether there is a need to update the assessment.

Baggrund

ASF er en smitsom virussygdom, som kan ramme alle racer og aldersgrupper af grise, inklusive vildsvin, vortesvin og andre afrikanske vildsvinearter. ASF kan ikke smitte til mennesker, og kontakt med smittede dyr udgør således ikke nogen sundhedsmæssig risiko for mennesker.

ASF virus er meget modstandsdygtig og stabil i grisekroppe, kadavere, fersk kød og nogle grisekødsprodukter. Virus kan overleve op til 9 måneder i forarbejdede fødevarer som fx pølser. Varmebehandling ved en temperatur over 70 °C i mindst 30 min. ødelægger virus. Virus udskilles bl.a. via blod og fæces og kan overleve længe i disse.

Virus kan spredes ved direkte kontakt mellem syge og raske grise, herunder vildsvin. Smitten overføres ved kontakt med blod, fæces, væv og sekreter fra smittede grise.

Smitten kan også overføres indirekte via fodring af grise med virusholdige fødevarer eller køkken- og madaffald. Smitte kan også overføres indirekte via foder, vand, strøelse, køretøjer, landbrugsudstyr, tøj og fodtøj kontamineret med husdyrgødning.

Sygdommen spredes vestpå i EU primært med vildsvin, men de store spring i sygdommens udbredelse skyldes menneskelig aktivitet, hvor mennesker har medbragt inficeret kød, som er blevet ædt af grise eller vildsvin.

I Afrika forekommer infektionen i vildtlevende grise, der er modstandsdygtige over for sygdommen. De vildtlevende grise udgør en stor smittefare over for tamgrisene, der kan smittes enten direkte eller indirekte via bid fra bløde flåter, der er inficeret med virusset.

Sygdommen har siden 2014 spredt sig fra Hviderusland til flere EU-lande og findes i dag i Bulgarien, Estland, Grækenland, Italien, Letland, Litauen, Polen, Tyskland, Ungarn, Rumænien og Slovakiet. I Italien har ASF været endemisk på øen Sardinien siden 1978, men dette er en anden genotype end den der cirkulerer i Europa i dag. Derudover er ASF til stede i flere nabolande til EU og findes i dag i Moldova, Rusland, Serbien og Ukraine.

Hvis ASF kommer til Danmark, får det store økonomiske konsekvenser for landbruget, for dansk eksport, for beskæftigelsesmulighederne i fødevarerektoren og dermed for samfundsøkonomien.

Nuværende situation: Italien

De italienske veterinærmyndigheder informerede den 7. januar 2022 EU Kommissionen om fund af ASF i et vildsvin i Ovada i provinsen Alessandria i regionen Piemonte. Den 11. januar informerede de italienske veterinærmyndigheder EU Kommissionen om yderligere to fund af ASF i vildsvin, et i provinsen Alessandria og et i provinsen Genova i regionen Liguria (Figur 1). Selvom ASF har været endemisk på Sardinien siden 1978, er der ikke tidligere fundet ASF i vildsvin i dette område af Italien.

Det nye ASF-udbrud i vildsvin er fundet i et nyt område, der skal inkluderes i annex II, i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/605 af 7. april 2021 om særlige foranstaltninger til bekæmpelse af afrikansk svinepest.

Tabel 1 viser antallet af smittede tamgrisebesætninger mellem 1. september 2021 og 13. januar 2022 i EU, Moldova, North Macedonia og Ukraine. Tabel 2 viser antallet af smittede vildsvin mellem 1. september 2021 og 13. januar 2022 i EU og Ukraine.

Tabel 1. Afrikansk svinepest (ASF) rapporteret i tamgrise i EU, Moldova, North Macedonia og Ukraine fra september 2021 til januar 2022.

Land	2021				2022	Total
	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	
BULGARIEN	1	0	1	0	0	2
MOLDOVA	0	0	0	1	0	1
NORTH MACEDONIA	0	0	0	0	1	1
POLEN	35	9	3	2	0	49
RUMÆNIEN	205	124	104	78	13	524
SLOVAKIET	1	1	0	2	0	4
TYSKLAND	0	0	1	0	0	1
UKRAINE	1	0	2	0	0	5
Total	243	134	111	87	14	589

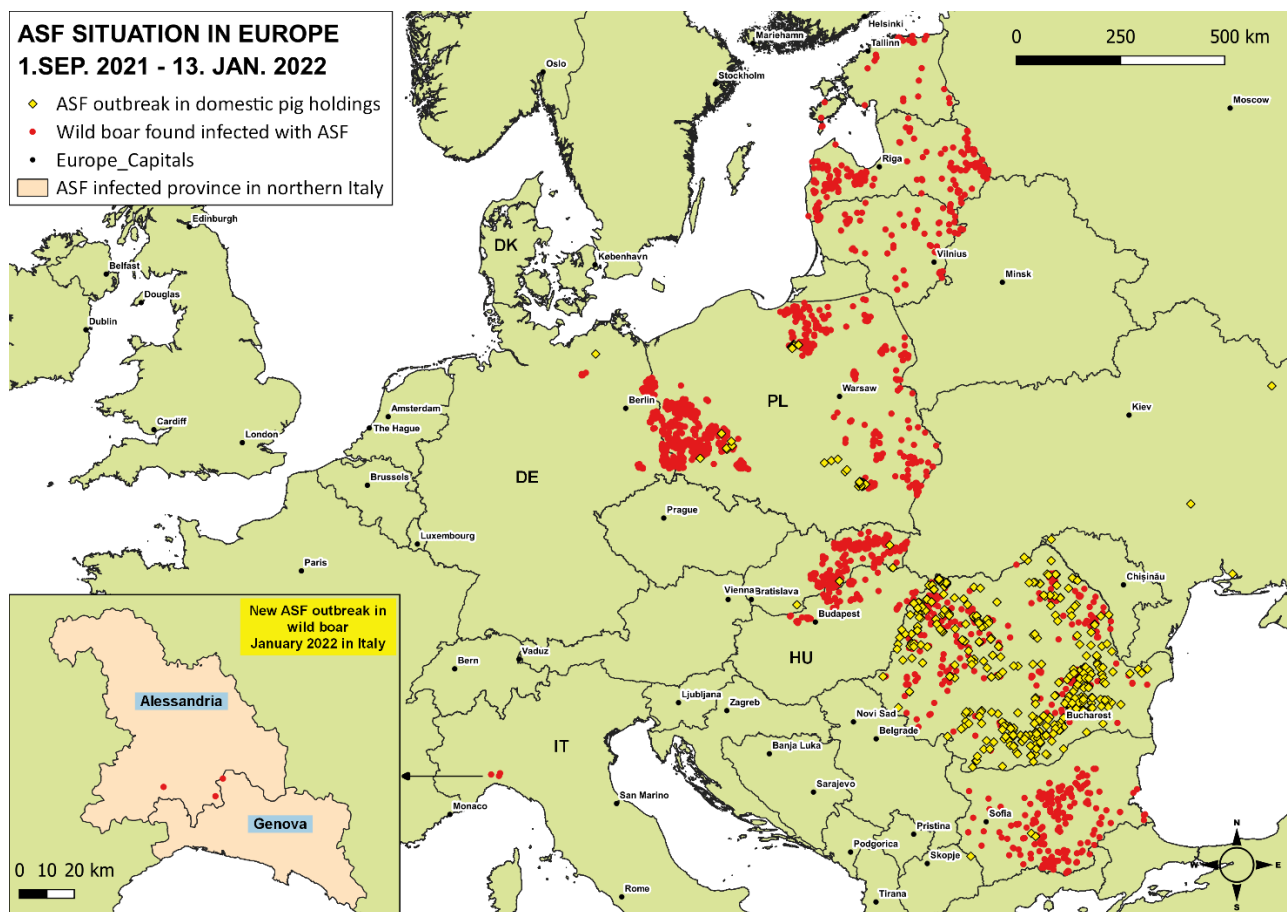
For tamgrise er angivet: antal smittede besætninger. Kilde: ADIS 13-1-2022.

Tabel 2. Afrikansk svinepest (ASF) rapporteret i vildsvin i EU og Ukraine fra september 2021 til januar 2022.

Land	2021				2022	Total
	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	
BULGARIEN	2	57	51	119	13	242
ESTLAND	3	8	9	7	7	34
ITALIEN ¹	0	0	6	5	3	14
LETLAND	21	33	46	72	36	208
LITAUEN	16	43	36	41	9	145
POLEN	120	163	350	524	45	1202
RUMÆNIEN	24	26	56	109	40	255
SLOVAKIET	77	47	72	93	39	328
TYSKLAND	259	244	318	261	39	1121
UKRAINE	0	0	1	0	0	1
UNGARN	9	13	23	39	13	97
Total	531	634	968	1270	244	3647

¹ Vildsvinene fundet i Italien i november og december blev fundet på øen Sardinien.

For vildsvin er angivet: antal smittede dyr. Kilde: ADIS 13-1-2022.

Figur 1. Kort med ASF fundet hos vildsvin og ASF udbrud hos tamgrise i EU og i den nordlige del af Italien.

På figur 1 er de to italienske provinser med fund af vildsvin inficeret med ASF markeret med lys orange. Placeringen af fund af vildsvin med ASF er markeret med rødt, og de inficerede tamgrisebesætninger er markeret med de gule firkanter.

Vurdering

Det nye udbrud har betydning for begge ASF smitteveje til Danmark fra Italien: 1) smittede vildsvin og produkter heraf, og 2) handel med grise og/eller tomme transportvogne.

1) Smitteintroduktion via vildsvin

Det er usandsynligt, at vildsvin bevæger sig så langt som til den danske grænse fra Norditalien.

ASF smitte i vildsvin i Norditalien åbner muligheden for, at jægere og naturnydere kan hjemtage virus på tøj og udstyr. Da Danmark ikke har vildsvin i naturen, vurderes risikoen for videre smitte i Danmark via denne rute som meget lav. Man bør dog undgå, at udstyr og sko m.m., der har været i de berørte regioner, kommer i kontakt med grisopdræt i Danmark.

For danskere er Piemonte et traditionelt område for skisport og vinsmagning. Normalt ville der være jagtture hertil inklusiv klapjagt på vildsvin, men Italien meddeler, at de har lukket ned for al jagt i de inficerede områder. Vildsvinesalami og tørret skinke produceres i området, og købes ofte med hjem fra ferier. ASF virus kan overleve i ikke-varmebehandlede kødprodukter som disse¹, hvilket øger betydningen af forbuddet mod at fodre levende svin med madrester eller madaffald.

Risikoen for smitte fra italienske vildsvin til Danmark vurderes til meget lav.

2) Smitteintroduktion via transport og grisehandel

Smitte kan indføres fra provinser Alessandria og Genova i Italien til Danmark ved enten smittede levende grise eller sæd, eller via grisetransporter, der kommer tomme til Danmark fra inficerede områder. Risikoperioden er dateret tilbage til 1. oktober 2021.

Der var ingen leveringer af grise fra Italien til Danmark mellem 1. oktober og 12. januar 2022, så risikoen for indførsel via levende smittede grise er vurderet til at være ubetydelig.

Der er i perioden ikke identificeret forsendelser af ornesæd fra Italien til Danmark, så risikoen for indførsel via ornesæd er vurderet til at være ubetydelig.

I perioden er der registreret 377 leverancer af grise fra Danmark til Italien, ingen blev leveret til provinserne Alessandria og Genova.

Ifølge EU-reglerne skal transportbiler til klovbærende dyr rengøres og desinficeres umiddelbart efter enhver transport af klovbærende dyr. For yderligere at reducere risikoen for at få smitte til Danmark har erhvervet en branchekode, DANISH transportstandard, som omfatter ekstra vask og desinfektion ved den dansk-tyske grænse, inden transportmidlerne kommer ind i Danmark samt karantæneperioder. Europa er delt op i risikozoner med tilhørende beskyttelsesstandarder. Alessandria og Genova provinserne ligger i sort zone, hvilket betyder, at transport fra dette område først må transportere dyr i Danmark 7 dage efter vask og desinfektion².

Fødevarestyrelsen vurderer fortsat, at risikoen for introduktion af ASF til Danmark er **meget lav** på baggrund af følgende:

1. Der har ikke været levering af grise fra Italien til Danmark siden 1. oktober 2021.
2. Danmark har ikke modtaget ornesæd fra Italien i den undersøgte periode.
3. Fra Danmark har der ikke været leveringer til Alessandria og Genova provinserne siden 1. oktober 2021.
4. Ifølge EU-reglerne skal transportmidler (lastbiler) til klovbærende dyr rengøres og desinficeres umiddelbart efter enhver transport af klovbærende dyr. For yderligere at reducere risikoen for at få smitte til Danmark, har erhvervet en

---

¹ Petrini S, Feliziani F, Casciari C, Giammarioli M, Torresi C, De Mia GM. Survival of African swine fever virus (ASFV) in various traditional Italian dry-cured meat products. *Prev Vet Med.* 2019 Jan 1;162:126-130. doi: 10.1016/j.prevetmed.2018.11.013. Epub 2018 Nov 29. PMID: 30621891.

² [Transportstandard \(svineproduktion.dk\)](#)

branchekode, DANISH transportstandard, som omfatter ekstra vask og desinfektion ved den dansk-tyske grænse, inden transportmidlerne kommer ind i Danmark. I henhold til standarden har alle transporter, der har været i Alesandria og Genova provinserne, yderligere 7 dages karantæne, inden de igen kan fragte dyr i Danmark. Det er landmandens opgave at have en smittebeskyttelsesplan, der blandt andet indeholder kontrol af, at transportørerne overholder disse krav, inden de får adgang til besætningen.

For at imødegå risikoen for, at ASF bliver introduceret til Danmark, blev der i 2018 indgået en politisk aftale om en styrket indsats mod ASF i Danmark. Aftalen består af en række tiltag, herunder etablering af et vildsvinehegn langs den dansk/tyske grænse, der tilsammen reducerer risikoen for, at ASF spreder sig til Danmark. Tiltagene er samlet i veterinære indsatser og indsatser til udryddelse af vildsvin i Danmark. Nedenstående indsatser er allerede iværksat.

Veterinære indsatser mod ASF

- Lovændring vedr. skærpelse af bødeniveauet ift. lovovertrædelser, som har relation til smitterisiko for ASF og andre alvorlige husdyrsygdomme
- Styrkelse af det veterinære beredskab
- Opsætning af skilte på rasteadsler
- Intensivering af informationskampagne ift. smittebeskyttelse og madaffald
- Rådgivning til frilandsbesætning om smitterisiko fra madaffald

Indsats vedrørende udryddelse af vildsvin i den danske natur

- Etablering af vildsvinehegn ved den dansk/tyske grænse
- Ændring af vildtskadebekendtgørelsen ift. øget regulering af vildsvin
- Øget overvågning i vildsvinepopulationen og gratis undersøgelser af nedskudte vildsvin i Danmark for husdyrsygdomme
- Intensiveret indsats i Sønderjylland på statens arealer og på private arealer
- Faglig opgradering af schweissregisteret
- Styrket samarbejde med Danmarks Jægerforbund
- Jagtlejekontrakter

Anbefalinger

Fødevarestyrelsen kommunikerer jævnligt med griseproducenterne med henblik på at minimere risikoen for at personer, der kommer fra Østeuropa og arbejder i danske grisebesætninger medbringer ASF smitte. Direkte anbefalinger kan findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside under 'Særligt til medarbejdere' [Afrikansk svinepest - udviklingen i EU \(foedevarestyrelsen.dk\)](#)

Fødevarestyrelsen anbefaler, at man ikke har været i kontakt med landbrugsdyr i udlandet inden for de seneste 48 timer, hvis man vil besøge et dansk husdyrbrug. Læs mere om smittebeskyttelse ved besøg i husdyrbrug på Fødevarestyrelsens hjemmeside: [Vejledning om smittebeskyttelse ved besøg i husdyrbrug](#)

Da ASF kan smitte via fødevarer, anbefaler Fødevarestyrelsen, at man ikke medbringer fødevarer fra områder, hvor der aktive sygdomsudbrud. Listen over områder opdateres jævnligt og findes på hjemmesiden: [Privat ind- og udførsel af fødevarer \(fødevarestyrelsen.dk\)](https://www.fvst.dk/privat-ind-og-udfoersel-af-foedevarer)

Hvis man skal på jagt i udlandet, bør man orientere sig om, hvor der er konstateret ASF, så man kan tage forholdsregler mod at tage smitte med hjem. Find Fødevarestyrelsens fakta ark til jægere her under "Særligt til jægere": [Afrikansk svinepest - udviklingen i EU \(foevarestyrelsen.dk\)](https://www.fvst.dk/afrikansk-svinepest-udviklingen-i-eu)

Seneste udbrud i Danmark

Der har aldrig været konstateret udbrud af afrikansk svinepest i Danmark.

Referencer

7-1-2022 ITALY-ASF.WB – ADIS Outbreak IT-ASF-2022-00002 - Primary disease notification.

11-1-2022 ITALY-ASF.WB – ADIS Outbreak IT-ASF-2022-00003 - Primary disease notification.

11-1-2022 ITALY-ASF.WB – ADIS Outbreak IT-ASF-2022-00004 - Secondary disease notification.